

li mem estis. Dum li dediĉiĝis al la organizado de la **8a Hispana Kongreso de Esperanto** la astura esperantismo plivigliĝis kaj estis pruvoj de tio ankaŭ en nia urbo Gijón. Denove ni cedas la parolon al la **Analoj**:

Alia areo en kresĉendo estis Asturio, kio estis facile komprenebla ĉar en Oviedo oni preparis la 8an Hispanan Kongreson de Esperanto. Gijón, la alia granda astura urbo ankaŭ vivis intense tiajn preparojn, kaj projektis omaĝi la kongresanojn en la propra Gijón per festeno okazonta en la lasta kongrestago. Lernantoj de la Komerca Lernejo "Jovellanos", sub la fervora kaj lerta gvidado de Cristóbal Fournier, fondis Esperantistan Grupon registritan sub la nomo "Ĥiĥona Espero", kies unua estraro konsistis el jenaj gesamideanoj: Prezidanto S-ro Francisco Fernández; Vicprezidanto S-ro Alfonso S. Marguenda; Sekretario Pedro Sierra Muñiz; kaj aliaj estraranoj estis S-ro José Menéndez, F-inoj Encarnación Junquera, Elisa Fernández, kaj Luz Piñera...

Kvaran E-grupon en nia urbo, kaj krome kun estraraninoj! Verdire La Ĥiĥona esperantismo estis travivante tiam sian oran epokon.

Alia grava evento okazinta tiun jaron en Gijón estis la starigo en la Foiro de tiu urbo de speciala stando por propagandi Esperanton. Ĝin oni uzis kiel konstantan Ekspoziciejon de Esperantaĵoj. Preskaŭ ĉiuj Ministroj, same kiel multenombraj vizitantoj, admiris la originalecon de niaj propagandaĵoj, kaj speciale tiujn el ekzotaj landoj... Kiam la vizitanto estis la Ĉefministro, akceptis lin la Prezidanto de la Astura Esperanto Federacio, S-ro Antonio Jiménez Mora, kiu donacis al S-ro Primo de Rivera belan insignon de la venonta kongreso okazonta en Oviedo tre baldaŭ. La Ĉefministro komentariis al S-ro Jiménez "ke li ofte ricevas Esperantajn presaĵojn, ke li bone komprenas la lingvon", kaj li tuj interesiĝis pri la disvolvo de Esperanto en la mondo. En tiu momento, la Ministro pri Publika Instruado intervenis en la konversacio por indiki al S-ro Primo de Rivera "ke li jam subvenciis la Hispanan Esperanto-Asocion sed konstatante la gravecon de la Movado lia ministerio certe pligrandigos la oficialan helpon al la esperantistoj". Jiménez Mora, profitis la okazon por inviti la Ministraron partopreni en la proksima kongreso, kion li akceptis "se aliaj pli urĝaj devoj permesos tion al li". Je la adiaŭo, generalo Primo de Rivera, tre afable salutis S-ro Jiméñez Mora kaj diris al li: "adiaŭ komandanto, estu certa ke mi ne forgesos ĉi tion, Dankon!".

Je tutlanda skalo, la situacio de la esperantista movado estis tiel bona kiel en nia Asturia regiono; tiu estis la ora erao de la esperantismo en Hispanio. Sed oni devas memori ke ekzistis tiam granda divido kaj kvereloj inter la hispanaj esperantistoj. Ŝajnas, tamen, ke tiu divido kaj polemikoj ne estis signo de krizo en la movado, sed tute male: ĝi estis signo de viveco kaj florado.

La esperantistaj kontraŭdiroj iome montriĝis ankaŭ en la **8a Hispana Kongreso de Esperanto** en Oviedo. Ĝi komenciĝis la 14an de septembro. Ni citas la **Analoj**:

...je la 11,30 matene, okazis la solena Malfermo, kiun prezidis, kun samideano Jiménez Mora, la generalo

Zubillaga, reprezentanto de Lia Reĝa Moŝto Alfonso la 13a; ankaŭ kunprezidis la reprezentanto de la Provinca Deputitaro kaj la Urbestro de Oviedo. Parolis unue la Prezidanto Jiménez Mora por danki la kongresanaron pro la partopreno en la Kongreso, kaj tuj poste, liveris al la generalo Zubillaga la oran emajlitan insignon de la Kongreso por ke li ĝin transdonu al la Reĝo. Post li parolis la Prezidanto de la Provinca Deputitaro, kiun sekvis la Urbestro de Oviedo, ambaŭ esprimis sian dankon kaj bonvenon al la kongresanoj nome de la Regiono kaj la Urbo. Post la protokolaj paroloj, la muzikistaro de la regimento "Princo" ludis kaj la kongresanaro samtempe kantis la himnon de Asturio kaj "La Espero". Post la Malfermo, ĉiuj iris al la Urbodomo, kie la Urbestro regalis la kongresanojn per malavara lunĉo.

Posttagmeze, oni vizitis la arta-historiajn monumentojn de Oviedo, kaj poste, ekster la urbo, ankaŭ la palacon de Ramiro la 1a (824-850) "Santa María de Naranco", kaj la preĝejon "San Miguel de Lillo" de sama epoko, ambaŭ konstruitajn sur la deklivo de la monto Naranco je kelkaj kilometroj for Oviedo, de kie oni ĝuas belegan panoramon. Revene, en la ĉefsalono de la Ateneo de Oviedo, unua laborkunsido de la kongreso, prezidata de la ĵus elektita Jiménez Mora, kaj oficis kiel Sekretario Rodríguez Escartín. Oni debatis fundamentajn temojn de la Asocio, kaj eĉ proponis krei tute novan organismon, ĉar la solvendaj problemojn estis tiel komplikaj ke eble, kelkaj opiniis, estus preferinde ne tuŝi ilin. La situacio estis ja tre delikata, kaj ĉiuj konsciis pri tio, tial la debatoj estis trankvilaj kaj metodaj...

La 15an, dua kongrestago, je la naŭa matene, solena Diservo kun kapelorkestro kaj ĥoroj kaj prediko en Esperanto de la kompetenta kaj fervora pioniro pastro Cristóbal Fournier. Post la Diservo, inaŭguro de la Internacia Ekspozicio de Slojdoj, organizita de esperantistoj per materialo sendita de geinstruistoj el 18 landoj. La oficiala Malfermo altiris la atenton ne nur de la kongresanoj sed ankaŭ de la profesiuloj de la instruado, kaj estis nia samideano Luis García Fernández, iniciatinto kaj organizinto de tiu publika elmondo, kiu unue parolis dum tiu Malfermo por emfazi la utilon de Esperanto por tiaj instruistaj taskoj, kaj metis kiel ekzemplon pri kunlaborado tiun Ekspozicion. Tuj poste, parolis la ĉefinspektoro pri Publika Instruado de la provinco S-ro Anieva, kiu esprimis sian profundan impreson pro tiu riĉa materialo kiun la Ekspozicio montras, kaj sian admiron pro la multvalora kunlaborado de tiom da landoj, sendube danke al Esperanto. Li esperis ke la esperantistoj programos estonte Ekspoziciojn kiel tiu, ĉar vere ĝi enhavas gravajn valorojn didaktajn.

Posttagmeze, ekskurso aŭtobuse al Noreña, bela vilaĝo en la valo de sama nomo, kie la vilaĝestro regalis la kongresanojn per kukoj, konfitaĵoj, ŝinko, bona vino kaj bongusta cidro. Bedaŭrinde, dum la tuta vespero milde pluvadis, kio ne ebligis la okazigon de la Kamparresto projektita liberaere, estis do necese sin ŝirmi de la pluvado en salono de Klubo de la vilaĝo, kie okazis la tipaj kantoj kaj dancoj asturaj, kiuj plezurigis la kongresanojn. Dum en la paŭzoj oni gustumis la lokajn produktojn: kolbason, fromaĝon kaj bonegan cidron, kiuj plene kontentigis la esperantistojn.

Nokte, je la deknua, dua laborkunsido, kiu plu debatis la malfacilajn problemojn de la hispana Esperanta Movado ĝis altaj horoj de la noktomezo, kiam S-ro Azorín konsideris oportune ĝin fini, kiel Prezidanto de tiu laborkunsido.